

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027

Sivistyslautakunta 26.09.2023 § 96

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vuoden 2024 talousarvion pohjana on talousarviokehys, joka hyväksyttiin kunnanhallituksessa 14.8.2023. Menojen arvioinnissa on huomioitu merkittävä kustannustason kasvu niissä kuluierissä, joissa kustannukset ovat tänä vuonna kasvaneet. Muissa menoerissä ei ole mukana indeksikorotuksia, vaan menot on tarkasteltu vuoden 2023 ennusteiden pohjalta.

Kunta-alan työehtosopimuksen mukaisten sopimuskorotusten on arvioitu nostavan kustannuksia 4,85 % vuonna 2023. Edelleen vuodelle 2024 on huomioitu maksettavan sopimuskauden viimeiset korotukset, joiden vaikutus on arvioitu olevan noin 3 % vuodelle 2024. Sopimuskausi päättyy 30.4.2025. Kehyksessä on taloussuunnitelmavuosille arvioitu maltillisempi korotus 2 prosenttia. Palkkojen sivukulut on huomioitu vuoden 2024 tasossa.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarviokehys ja lautakuntien käyttötalousesitys vuodelle 2024 on esitetty alla olevassa taulukossa.

Käyttö-talousosa / Sivistys ja hyvinvointi	TP 2022 (vertailukelp)	Muutettu TA 2023	Ennuste 2023	TA 2024 kehys	TA 2024 ltk kehys	Muutos	Muutos %
Toimintatuotot	4 800 592	4 432 903	4 132 903	4 036 010	4 036 010		
Toimintakulut	-53 417 867	-54 130 493	-54 790 666	-55 688 795	-55 699 564	-10 769	-0,02 %
Toimintakate	-48 617 275	-49 697 590	-50 657 763	-51 652 785	-51 663 554	-10 769	-0,02 %

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027 ovat pääosin kunnanhallituksen 14.08.2023 § 158 talousarviokehysten mukaisia. Lautakuntaesitys poikkeaa talousarviokehyksestä sivistyksen yhteisten tulosalueella ja varhaiskasvatuksen tulosalueella sekä investoinneissa.

Vuoden 2024 talousarvioesityksen merkittävimmät panostukset esitetään elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle. Tulosalueen sisältä katetaan osaksi panostuksia ja toisaalta kunnan perintörahoituksesta. Talousarvioesitys sisältää vapaa-aikapalveluihin esihenkilön, liikuntaan ja kirjastoon työntekijät, joihin osoitetaan rahoitusta tulosalueen sisältä. Tulosalueen talousarvion 80 000 euron kasvu sisältää edellä mainitut henkilöstöpanostukset, jäähallin yleisövuorojen rahoituksen ja palkankorotusvaraukset vuodelle 2024. Perintörahoituksella palkataan kaksi määräaikaista työntekijää ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitoon ja päihteiden vastaiseen ennaltaehkäisevään työhön. Tämä rahoitus ei sisälly talousarviokehykseen vaan se tuloutetaan talousaviovuoden aikana tulosalueelle. Sivistyksen yhteisten tulosalueelle kehysvalmistelussa esitetyn hallintohenkilön osalta palkkavarausta korjataan 11 000 eurolla virheellisen kirjauksen takia. Tämä resurssi kohdistuu palvelualueella

pääasiassa hyvinvointilautakunnan ja elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle.

Varhaiskasvatuksen kehysesitys pitää sisällään Lapsi ystävällisen kuntamallin eteenpäin viennin ja siihen sisältyvän puolen henkilötyövuoden henkilöstöressurin. Toinen puoli henkilöressurssista suunnataan erityisvarhaiskasvatukseen. Tämä resurssi sisältyy talousarviokehykseen. Varhaiskasvatuksen tulosalueella on tehty vuoden 2022 ja 2023 aikana sisäistä riskien arviointia yksityisten varhaiskasvatuyksiköiden toimintaedellytysten varmistamiseksi. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen 1.3.2023 muutoksen myötä useamman perheen kohdalla ero kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen kustannusten välillä kasvoi merkittävästi. Yksityisen hoidon tuen kuntalisän nostopaineet eivät ole poistuneet, vaikka keväällä 2023 nostettiin yksityisen hoidon tuen kuntalisää yksityisille toimijoille yleisen kustannustason nousun takia. Riskien arvioinnissa on päädytty siihen, että vuoden 2024 talousarvioon esitetään palvelusetelin käyttöönottoa viidelle kuukaudelle ja siitä eteenpäin vakituisesti.

Palvelusetelin avulla pyritään hillitsemään lasten virtaa kunnalliseen varhaiskasvatukseen ja välttämään yksityisen varhaiskasvatuksen tuotannossa ennakoinnattomia muutoksia. Samalla esitetään, että kotihoidon tuen kuntalisästä luovutaan, jolla psytytään kompensoimaan osaksi palvelusetelistä aiheutuvaa kustannusten nousua. Kuntalisällä ei ole ollut toivottua vaikutusta kunnallisen varhaiskasvatuksen kysyntään ja varhaiskasvatuksessa arvioidaan, että kuntalisästä luopuminen ei lisää merkittävästi varhaiskasvatuksen kysyntää.

Varhaiskasvatukseen esitetään myös kolmea päiväkotien apulaisjohtajaa, jotta tulosalueella pystytään vastaamaan lainsäädännön vaatimuksiin, panostamaan pedagogiseen ja henkilöstön kehittämiseen. Kolmantena esityksenä on varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän uusiminen vuoden 2024 aikana. Järjestelmä pitää uusia, koska nykyisin käytössä olevaa järjestelmää ei enää päivitetä, koska palvelun tarjoaja siirtyy uuden järjestelmän toimittamiseen. Kyseessä on siis hankinta ja esitys kohdistuu palvelualueen investointiosaan.

Talousarviokehyyksen yli menevät esitykset varhaiskasvatuksessa:

Asiakastietojärjestelmä	45 000 (investointi)
Apulaisjohtajat (5 kk/vuosi)	58 000 (138 000)
Palveluseteli (5 kk/vuosi)	58 000 (139 000)

Opetuspalveluiden tulosalueella ei ole talouskehyyksen yli meneviä esityksiä. Tulosalueen rahoituksen kokonaistaso alkaa laskemaan johtuen oppilasmäärän vähenemisestä perusopetuksessa.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027 sekä investoinnit vuodelle 2024 on esitetty liitteessä 1. Hyvinvointilautakuntaa ja sivistyslautakuntaa nähden sitovat ja kunnan strategian toimeenpanoa tukevat tavoitteet on esitetty liitteessä 2 ja 3. Liitteissä 4 ja 5 on esitetty suorite- ja tunnusluvut sekä henkilöstösuunnitelma vuodelle 2024.

Valmistelija

Sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti Janne.makinen(@)mantsala.fi, varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, sähköposti karoliina.purola(@)mantsala.fi, hyvinvointipäällikkö Vuokko Leirimaa,

sähköposti vuokko.leirimaa(@)mantsala.fi, controller Kristian Kuisma,
sähköposti kristian.kuisma(@)mantsala.fi

Esittelijä	Sivistysjohtaja Ahvo Timo
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2025-2027 sekä investoinnit vuodelle 2024. Sivistyslautakunta hyväksyy palvelualueen liitteissä 2-3 olevat lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet. Lisäksi lautakunta hyväksyy henkilöstösuunnitelman ja suorite- ja tunnusluvut.
Käsittely	Käsittelyn aikana jäsen Eerik Brusila esitti, että kotihoidon tuen kuntalisästä ei luovuta, vaan sen maksamista jatketaan vuoden 2024 aikana. Kotihoidon tuen kuntalisän jatkaminen ei vaikuta esitykseen palvelusetelin käyttöönnotosta. Jäsen Salla Nousiainen kannatti esitystä. Koska asiasta oli tehty esittelijän esityksestä poikkeava esitys puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä ja ehdotti nimenhuutoäänestystä esittelijän esityksen ollessa jaa ja Eerik Brusilan esityksen ollessa ei. Äänestyksessä esittelijän esityksen puolesta äänesti kolme jäsentä (Matti Virpiaro, Heidi Hoffman ja Päivi Koski) ja Eerik Brusilan esityksen puolesta äänesti kuusi jäsentä (Eerik Brusila, Martti Nykänen, Roosa Kurki, Salla Nousiainen, Osku Karttunen ja Niina Pohjonen). Puheenjohtaja totesi äänestyksen perusteella sivistyslautakunnan päättäneen jäsen Eerik Brusilan muutosehdotuksen mukaisesti jatkaa kotihoidon tuen kuntalisän maksamista vuonna 2024. Kotihoidon tuen kuntalisän jatkaminen ei vaikuta esitykseen palvelusetelin käyttöönnotosta. Asiaa lautakunnalta tiedusteltuaan puheenjohtaja totesi lautakunnan lisäksi päättäneen hyväksyä hallinnon henkilön palkkavarauksen korjauksesta (10 769 euroa), varhaiskasvatuksen tulosalueen asiakastietojärjestelmän hankinnan investoinnista (45 000 euroa), kolmen apulaisjohtajan palkkavarauksesta (58 000 euroa / 5 kk) ja palvelusetelin käyttöönnotosta (183 000 euroa / 5 kk) johtuvan talousarviokehityksen ylityksen vuoden 2024 talousarvioesityksessä.
Päätös	Sivistyslautakunta päätti äänestyksen perusteella esittää kotihoidon tuen kuntalisän maksamisen jatkamista vuonna 2024. Sivistyslautakunta päätti hyväksyä sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesityksen vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2025-2027 sekä investoinnit vuodelle 2024. Talousarvioesitykseen 2024 sisältyy hallinnon henkilön palkkavarauksen korjaus (10 769 euroa), varhaiskasvatuksen tulosalueen asiakastietojärjestelmän hankinnan investointi (45 000 euroa), kolmen apulaisjohtajan palkkavarauksen (58 000 euroa / 5 kk) ja palvelusetelin käyttöönnotto (183 000 euroa / 5 kk). Sivistyslautakunta hyväksyi palvelualueen liitteissä 2-3 olevat lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet. Lisäksi lautakunta hyväksyi henkilöstösuunnitelman ja suorite- ja tunnusluvut.

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys vuodelle 2024

Liite 2. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2024

Liite 3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2024 / Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi

Liite 4. Suorite- ja tunnuslukutaulukko

Liite 5. Henkilöstösuunnitelma

Sivistyslautakunta 24.10.2023 § 104
392/02.01.00/2023

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden osavuositarkastuksessa 3/2023 huomattiin, että varhaiskasvatuspalveluiden tulosalueen tulot laskevat ja henkilöstömenot ylittyvät vuoden 2024 talousarviossa. Toisaalta opetuspalveluiden tulosalueen toteuma vuoden 2023 talousarvioennusteen mukaan tulee alittumaan.

Vuoden 2024 sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitystä on korjattava uuden toteumaennusteen mukaiseksi ja kohdistettava palvelualueella määrärahoja uudelleen. Varhaiskasvatuksen henkilöstömäärärahaa tulee kasvattaa vuoden 2023 ennusteen mukaisesti ja huomioiden vuonna 2024 tulevat palkankorotukset 419 000 euroa. Määrärahojen lisäksi kohdistetaan varhaiskasvatuksen sijaiskuluihin.

Lisäksi sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteisten tulosalueen palvelujen ostoihin tulee varata 10 000 euroa enemmän alun perin talousarvioon budjetoimattomien vakuutusmaksujen vuoksi.

Opetuspalveluiden tulosalueelta siirretään palvelujen ostojen ICT-palvelukuluista sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kuluista yhteensä 237 000 euroa kattamaan varhaiskasvatuksen sijaispalvelukuluja.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelta siirretään palvelujen ostojen ICT-palvelukuluista 33 000 euroa kattamaan varhaiskasvatuksen sijaispalvelukuluja.

Varhaiskasvatuksen tulosalueella kotihoidontuen kuntalisän tasoon esitetään lapsikohtaisen korvauksen alentamista 150 eurosta 100 euroon lasta kohden. Tämä tuottaa 120 000 euron säästön ja kompensoi samalla summalla palvelusetelin vuosikohtaista kustannustason nousua.

Hyvinvointilautakunnan ja sivistyslautakunnan toimintamenoaja leikataan palvelujen ostosta molemmilta lautakunnilta 5 000 euroa, jonka kustannusvaikutus on yhteensä 10 000 euroa.

Opetuspalveluiden tulosalueen sairausvakuutuskorvauksiin lisätään 30 000 euroa.

Edellä mainituilla sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tulosalueiden määrärahamuutoksilla palvelualueen toimintakate on sama kuin, jonka sivistyslautakunta päätti 26.9.2023.

Valmistelija	Palvelualuejohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, controller Kristian Kuisma, sähköposti kristian.kuisma(@)mantsala.fi
Esittelijä	Sivistysjohtaja Ahvo Timo
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy esitetyt muutokset määrärahoihin sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitykseen vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2025-2027 sekä investoinnit vuodelle 2024. Esitetyillä muutoksilla ei ole vaikutusta lautakuntaan nähden sitoviin tavoitteisiin, henkilöstösuunnitelmaan eikä suorite- ja tunnuslukuihin.
Käsittely	Käsittelyn aikana jäsen Eerik Brusila teki muutosesityksen, että kotihoidon tuen kuntalisään ei tehdä muutoksia, vaan sitä maksetaan edelleen 150 euroa lasta kohden. Jäsenet Martti Nykänen, Osku Karttunen ja Niina Pohjonen kannattivat esitystä. Koska asiasta oli tehty esittelijän esityksestä poikkeava vastaesitys puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä ja ehdotti nimenhuutoäänestystä esittelijän esityksen ollessa jaa ja Eerik Brusilan esityksen ollessa ei. Äänestyksessä esittelijän esityksen puolesta äänesti kolme jäsentä (Matti Virpiaro, Heidi Hoffman ja Päivi Koski) ja Eerik Brusilan esityksen puolesta neljä jäsentä (Eerik Brusila, Martti Nykänen, Osku Karttunen ja Niina Pohjonen). Puheenjohtaja totesi äänestyksen perusteella sivistyslautakunnan päättäneen hyväksyä Eerik Brusilan muutoesityksen.
Päätös	Sivistyslautakunta päätti äänestyksen perusteella hyväksyä esitetyt muutokset määrärahoihin sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitykseen vuodelle 2024 pois lukien kotihoidon tuen kuntalisä, jonka osalta esitys säilyy 150 eurossa lasta kohden. Lisäksi sivistyslautakunta hyväksyi taloussuunnitelman vuosille 2025-2027 sekä investoinnit vuodelle 2024. Esitetyillä muutoksilla ei ole vaikutusta lautakuntaan nähden sitoviin tavoitteisiin, henkilöstösuunnitelmaan eikä suorite- ja tunnuslukuihin. Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys 2024